

עפ"ג 5020/03/15 - ירון וייס, נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

15 אוקטובר 2015

עפ"ג 5020-03-15 וייס נ' מדינת ישראל

בפני הרכב כב' השופטים:

רון שפירא, סגן נשיא [אב"ד]

אברהם אליקים

בטינה טאובר

המערער ירון וייס,

נגד

המשיבה מדינת ישראל

פסק דין

השופטת ב' טאובר:

1. בפנינו ערעור, שהוגש על ידי המערער, על גזר דינו של בית משפט השלום בקריות (כב' השופטת הבכירה רמה לאופר חסון), שניתן ביום 20/01/15 במסגרת ת"פ 9560-04-09.

2. הערעור הוגש כנגד חומרת העונש. המערער מבקש לבטל את רכיב עונש המאסר בפועל למשך 8 חודשים, אשר הושת עליו.

כתב האישום והעבירות בהן הורשע הנאשם

2. ביום 22/04/09 הוגש כנגד המערער כתב אישום, המייחס לו עבירות של תקיפת שוטר בעת מילוי תפקידו, בהתאם לסעיף 273 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין"); פציעה, בהתאם לסעיף 334 לחוק העונשין; תקיפה הגורמת חבלה של ממש, בהתאם לסעיף 380 לחוק העונשין; איומים, בהתאם לסעיף 192 לחוק העונשין; הפרעה לשוטר במילוי תפקידו, בהתאם לסעיף 275 לחוק העונשין; העלבת עובד ציבור, בהתאם לסעיף 288 לחוק העונשין; נהיגת רכב ללא רישיון בתוקף, בהתאם לסעיף 2 לפקודת התעבורה [נוסח חדש] תשכ"א-1961 (להלן: "פקודת התעבורה"); נהיגה ברכב ללא פוליסת ביטוח ברת תוקף, בהתאם לסעיף 2(א) לפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש] התש"ל-1970.

3. בעובדות כתב האישום צוין, כי במועד הרלוונטי לכתב האישום מילאו שני שוטרים תפקידם כדין כשוטרי סיור בתחנת משטרת נהריה. בתאריך 17/04/09, סמוך לשעה 16:00 ברחוב השיירה בנהריה, עמד

המערער ברחוב עם קטנוע שבבעלותו, שמספרו 1007650 (להלן: "הקטנוע"), ולצדו חברתו, הגב' אגם בר נס. במעמד זה, משניגשו השוטרים למערער וביקשו תעודת זהות, סירב המערער לבקשתם, הניע את הקטנוע שברשותו והחל לנסוע מהמקום.

בנסיבות אלה, משסימן לו השוטר האחד לעצור את הקטנוע ונעמד בנתיב הנסיעה של הקטנוע, לא שעה המערער לקריאות השוטר והמשיך בנסיעה, תוך שניסה לדרוס את השוטר, פגע בבטנו של השוטר באמצעות הקטנוע, והשוטר נהדף כתוצאה מכך לאחור.

במעמד זה ניסו השוטרים לתפוס את המערער ולדומם את מנוע הקטנוע, ואולם, המערער התפרע במקום ותקף את השוטרים, בכך שדחפם, אחז בשוטר האחד בצווארו מספר פעמים ושב ודחף את השוטרים, תוך שאיים על השוטר השני באומרו לו שיזיין אותו, וזאת בכוונה להפחידו ולהקניטו.

המערער המשיך להשתולל במקום, תוך העלבת השוטרים, וצעק לעברם **"יא בני זונות, זבלים תשחררו אותי"**, ובהמשך אחז המערער בשרוך חולצתו של השוטר האחד ולא הרפה מאחיזתו למשך מספר דקות. בהמשך, לאחר שהגיע כוח תגבור למקום, איים המערער על השוטר השני, בכך שצעק לעברו: **"אני אזיין אותך, אני עוד יראה לך יא כלב"**, ובאותו מעמד שב ותקף המערער את השוטר, תוך שפצע אותו, באופן שנגח בפניו של השוטר וגרם לו כתוצאה מכך לחתך מדמם מעל עין שמאל, אשר הודבק בבית החולים.

המערער המשיך להשתולל במקום ושב ואיים על השוטר, באומרו: **"יא בן זונה אני יהרוג אותך"**.

עוד פורט בכתב האישום, כי בהמשך איים המערער בפניו של הקצין, בפגיעה שלא כדין, בפגיעה בגופו של השוטר, בכך שאמר לו שיפגע בשוטר ויזיין אותו, וזאת בכוונה להפחידו ולהקניטו.

בכתב האישום צוין, כי כתוצאה ממעשים אלה של המערער נגרמו לשוטר האחד חבלות של ממש, דהיינו, אודם ושפשופים בצוואר, כאבים במישוש בעמוד השדרה, בצוואר, בגב ובאזור המעיים, שפשופים, אודם וסימנים כחולים בידיים, ולשוטר השני, מלבד החתך בגבה, נגרמו שפשופים באזור הצוואר.

בכתב האישום נאמר, כי במעשיו אלה תקף המערער שוטרים במסגרת מילוי תפקידם כחוק, שלא כדין וללא הסכמתם, תוך שפצע את השוטר וגרם לשוטר אחר חבלות של ממש, וכן במעשיו הכשיל את השוטרים במילוי תפקידם, העליב את השוטרים, שהינם עובדי ציבור, ואיים בפגיעה שלא כדין בגופו של שוטר, וזאת בכוונה להפחידו או להקניטו. כן צוין בכתב האישום, כי המערער נהג בקטנוע, מבלי שהייתה בידו פוליסת ביטוח בת תוקף וללא רישיון רכב בר תוקף, לאחר שרישיון הקטנוע פג ביום 29/04/07.

4. ביום 07/07/09 מסר המערער את תגובתו המפורטת לכתב האישום, במסגרתה לא חלק על חלק ארי ומרכזי מעובדות כתב האישום, המייחס לו נגיחה בראשו של אחד השוטרים. כמו כן, הודה המערער בעבירות התעבורה המיוחסות לו בכתב האישום, כשהדגש בכפירתו של המערער הושם על הנסיבות שנלוו למעשיו וטענות המערער בדבר אלימות קשה שהופנתה כנגדו על ידי השוטרים.

5. לאחר שהמערער מסר את תגובתו המפורטת לכתב האישום, נקבע התיק להוכחות. בתום שמיעת הראיות החליט בית משפט קמא במסגרת הכרעת דינו לדחות את טענותיו של המערער, לקבל את עדויות השוטרים ולהרשיע את המערער במעשים המיוחסים לו בעובדות כתב האישום, הכל כמפורט בהכרעת הדין מיום 08/12/14.

גזר הדין של בית משפט קמא

6. ביום 28/12/14 שמע בית משפט קמא את הטענות לעונש, וביום 05/01/15 נשלח המערער אל הממונה על עבודות השירות במחוז צפון, לצורך גיבוש חוות דעת בדבר התאמתו של המערער לבצע עבודות שירות. במסגרת חוות דעת הממונה על עבודות השירות, נמצא המערער מתאים לביצוע עבודות שירות.

7. במסגרת גזר דינו של בית משפט קמא מיום 20/01/15 נגזרו על המערער העונשים הבאים:

"מאסר בפועל בן 8 חודשים.

מאסר על תנאי לתקופה של 7 חודשים ואולם הנאשם לא ישא בעונש זה אלא אם כן יעבור תוך תקופה של 2 שנים מיום שחרורו מן המאסר עבירה של אלימות פיזית ויורשע בגינה.

מאסר על תנאי לתקופה של 2 חודשים ואולם הנאשם לא ישא בעונש זה אלא אם כן יעבור תוך תקופה של 2 שנים מיום שחרורו מן המאסר עבירה מן העבירות בהן הורשע ויורשע בגינה.

בהתאם לסעיף 77 (א) לחוק העונשין, תשל"ז-1977, הנני מחייבת הנאשם לפצות כל אחד מהמתלוננים - השוטרים חנ'אר פיראס ודרור מינץ - בסכום של ₪ 6,000 לכל אחד מהם וזאת, בגין הנזק שנגרם להם כתוצאה ממעשיו".

8. בית משפט קמא בגזר דינו סקר את המעשים בהם הורשע המערער ואת טענות הצדדים, וקבע, כי המערער בהתנהגותו חצה גבולות בין מותר לאסור ואיבד כל רסן, שעה שהתנהג כפי שהתנהג כלפי אנשי החוק בעת מילוי תפקידם, ביזה אותם בהתנהגותו ואף פגע בהם פיזית. בית משפט קמא חזר והדגיש, כי גרסתו של המערער, לפיה מדובר בסיטואציה של הגנה עצמית, נשללה, ואין לעבור לסדר היום על התנהגות שכזו, ומי אשר מעז להרים ידו על שוטר, שכל חטאו בכך שהוא ממלא את תפקידו כחוק, יידע כי יהיה מחיר כבד למעשיו, לרבות שלילת חופש.

בית משפט קמא ציין, כי הוא נדרש למצות את הדין עם אלה, הנוטלים לעצמם דרור להפגין אלימות כלפי אוכפי החוק, הפועלים כחוק במסגרת תפקידם, וזאת כדי להרתיע ולצמצם את התופעה. זאת ועוד, בית משפט קמא הדגיש, כי המערער הפר את החוק גם בתחום התעבורתי, והוסיף חטא על פשע, שעה שניסה להימלט מהשוטרים, לא בחל בהפעלת אלימות משולחת רסן כלפיהם, פיזית ומילולית, והיה נחוש לבזותם ולפגוע בהם.

בית משפט קמא זקף לחובתו של המערער, כי לא נטל אחריות למעשיו ולא הביע חרטה כלשהי.

בית משפט קמא סבר, כי מתחם העונש ההולם למכלול המעשים שביצע המערער, בהתאם לעיקרון ההלימה, תוך התחשבות בערך החברתי שנפגע כתוצאה מכך ומידת הפגיעה בו, ובהתחשב במדיניות הענישה הנוהגת, נע בין עונש של 7 חודשי מאסר בפועל ועד ל-24 חודשי מאסר בפועל.

בית משפט קמא סבר, כי לאור חומרת המעשים, שכוונו לאנשי החוק שהיו במילוי תפקידם, אין הצדקה לסטות מן המתחם, וציין, כי עברו הנקי של הנאשם, חלוף הזמן, העובדה שהמאסר שהוטל עליו הינו מאסרו הראשון והעובדה, כי לא נפתחו כנגדו תיקים נוספים, לכל אלה ינתן משקל בתוך המתחם שנקבע.

לנוכח כל אלה, גזר בית משפט קמא על המערער את העונש שפורט לעיל.

תמצית טענות הצדדים

9. המערער טוען, כי לא היה על בית משפט קמא למצות את הדין עם המערער, לנוכח הימשכות ההליך בפני בית משפט באופן בלתי סביר ועינוי הדין הכבד שנגרם למערער. לדברי המערער, האירוע המתואר בכתב האישום התרחש ביום 17/04/09, עת שהמערער היה צעיר (23), בתחילת דרכו לאחר שירותו הצבאי. החקירה בתיק זה הסתיימה לאחר 6 ימים בלבד, וכבר ביום 22/04/09 הוגש כתב האישום לבית המשפט. ביום 07/07/09 השיב המערער לאשמה, כאשר בדבריו אישר, כאמור, שנגח בראשו של השוטר מפאת אלימות שהופעלה עליו, וכן אישר, שנהג בקטנוע ללא רישיון רכב בר תוקף וללא ביטוח.

10. המערער סקר בערעורו את אופן ניהול ההליך בבית משפט קמא. לדבריו, בית משפט קמא קבע את פרשת התביעה ליום 08/11/09, ואולם, ישיבת ההוכחות נדחתה מפאת יומנו העמוס של בית משפט קמא, כפי שנכתב בהחלטה מיום 31/01/10. ביום 31/01/10 החלה עדותו של עד התביעה הראשון, ואולם, בראשית חקירתו הנגדית ובשל העומס ביומנו של בית משפט קמא, החליט בית משפט קמא לדחות את הדיון, ובשל חופשת השתלמות קבע את המשך החקירה הנגדית של עד התביעה הראשון ליום 24/10/10. בהמשך נדחה הדיון ליום 23/02/11, ולאחר שהושלמה חקירתו הנגדית של עד התביעה הראשון ואף נחקר שוטר נוסף שנכח באירוע בישיבת בית המשפט מיום 23/02/11, נדחה הדיון

ליום 14/07/11 מפאת יומנו העמוס של בית משפט קמא.

ביום 14/07/11 התקיים דיון הוכחות נוסף, במסגרתו נחקרו 2 עדים נוספים בלבד, ושוב נדחה הדיון ליום 07/12/11 בשל העומס הכבד ביומנו של בית משפט קמא. לאחר דחיות נוספות, אשר לא היו תלויות במערער, התקיימה ישיבת הוכחות ביום 02/05/12, ושוב נקבע התיק לישיבת הוכחות נוספת בשל יומנו העמוס של בית משפט קמא ליום 26/11/12. ביום 26/11/12 נשמעה עדותה של עדת תביעה אחת, והתיק נדחה לישיבת הוכחות נוספת ליום 06/03/13, כאשר בדיון, שהתקיים ביום 06/03/13 העידה עדת תביעה נוספת, והתיק נדחה ליום 11/07/13. ביום 11/07/13 העיד עד תביעה אחד בלבד, ושוב נדחה התיק לסיום שמיעת הוכחות ליום 12/11/13.

ביום 12/11/13 החלה פרשת ההגנה. במהלך חקירתו הנגדית של המערער העיר בית משפט קמא, כי השעה מאוחרת ויומנו של בית משפט עמוס, וכך נדחה הדיון לסיום פרשת ההגנה ליום 26/01/14, דיון שנדחה אף הוא ליום 11/09/14, שלא לבקשת המערער.

הכרעת דינו של בית משפט קמא ניתנה, כאמור, ביום 18/12/14, וגזר דינו של בית משפט קמא ניתן ביום 20/01/15.

11. המערער מצוין, כי מקריאת הכרעת הדין וחומר החקירה נראה, כי אין המדובר בתיק מורכב מבחינה חקירתית, ובסופו של יום, ניתן גזר דינו בחלוף 5 שנים ו-10 חודשים ממועד כתב האישום.

הסחבת והימשכות ההליך לא נגרמו בעטיו של המערער, אשר לא עתר ולו פעם אחת לדחיית מועדי הדיון, ומדובר בהימשכות הליכים בלתי סבירה, על פי כל קנה מידה. הסחבת המתוארת והימשכות ההליך למשך למעלה מ-5 שנים פגעו במערער ובמשפחתו בצורה אנושה, כאשר עינוי הדין רדף את המערער בכל צעד ושעל במהלך שנים אלה.

12. המערער הוסיף וציין, כי במהלך ניהול משפטו היה המערער נתון בתנאים מגבילים נוקשים קרוב לשנה וחצי, כאשר חלק משמעותי מתקופה זו היה תחת תנאי מעצר בית מלאים. עוד ציין המערער, כי ניהל את משפטו באופן יעיל, תוך ויתור על מחצית מעדי התביעה ותוך שנתן הסכמתו להגשת מסמכים רבים.

13. לעמדת המערער, הימשכות ההליך באופן בלתי סביר ועינוי הדין צריכים להילקח בחשבון בצורה משמעותית במלאכת גזירת העונש, ומעיון בגזר דינו של בית משפט ניתן להתרשם, כי בית משפט קמא לא נדרש לנושא חשוב זה בגזר דינו.

14. המערער טוען, כי אף בקביעת מתחם הענישה, הנע בין 7 ל-24 חודשי מאסר בפועל, שגה בית משפט

קמא. המערער הפנה בערעורו לשורה ארוכה של פסקי דין, בהם לא הושת עונש הכולל רכיב ענישה של מאסר בפועל על נאשמים בנסיבות דומות למקרה שבפנינו, וערכאות שונות קבעו מתחמי ענישה מתונים יותר, הכוללים רכיבי ענישה כדוגמת מאסר בפועל לריצוי בעבודות שירות, ולעתים שירות לתועלת הציבור.

15. המערער טען, כי שגה בית משפט קמא, עת שבחר לקבוע את העונש שיוטל על המערער בתוך המתחם, תוך שהתעלם מכברת הדרך שעבר המערער מיום האירוע ועד למתן גזר הדין ולהליך השיקום דה פקטו שעשה המערער במשך תקופה ארוכה של קרוב ל-6 שנים, בהן לא היה המערער מעורב כלל בפלילים. המערער ציין, כי בית משפט קמא התעלם מנושא חשוב ומהותי זה במסגרת שיקוליו בגזר הדין.

16. המערער הפנה לעובדה, כי הינו חסר עבר פלילי, ניהל עד לאירוע אורח חיים נורמטיבי, ומיום שהותר למערער לצאת לעבודה עובד במקום עבודה מסודר ומכלכל את משפחתו. בהקשר זה ציין המערער, כי בשנת 2012 נישא לרעייתו, ובמהלך שנת 2014 אף נולדה בתם של המערער ורעייתו. לטענת המערער, לא שקל בית משפט קמא באופן מספק את ההשלכות ההרסניות, העלולות לנבוע מעונש מאסר, אשר עשוי לקטוע את הדרך הנכונה שעשה המערער במהלך 6 השנים האחרונות.

17. עוד ובנוסף, נטען על ידי המערער, כי שגה בית משפט קמא, עת שבחר להשית על המערער עונש של מאסר בפועל בגין מעשה נקודתי שביצע לפני למעלה מחצי עשור שנים, מבלי להידרש לתסקיר שירות המבחן עובר לגזירת העונש.

18. במסגרת טיעוניה עמדה המשיבה על חומרת מעשיו של המערער, אשר תקף מספר שוטרים, ניסה לדרוס שוטר באמצעות קטנוע ואף נגח בראשו של שוטר אחר. ב"כ המשיבה ציינה, כי ניתן להצר על כך, שההליך בפני בית משפט קמא ארך פרק זמן כה ממושך, ואולם, בית משפט קמא בגזר דינו נתן לכך ביטוי וגזר על המערער עונש של 8 חודשי מאסר בלבד. עוד ציינה ב"כ המשיבה, כי המערער אף לא הביע חרטה במסגרת הטיעון לעונש.

19. עם זאת, במסגרת הדיון שהתקיים בפנינו ביום 16/04/15 הודיעה ב"כ המשיבה, כי מכיוון שחלפו 6 שנים במהלך ניהול ההליך בפני בית משפט קמא ומכיוון שלא הונח תסקיר שירות המבחן בפני בית משפט קמא, אין המשיבה מתנגדת לקבלת תסקיר מבחן, והיא מותירה את ההחלטה לשיקול דעת בית המשפט.

20. בעקבות עמדת המשיבה וחרף חומרת העבירות בהן הורשע המערער, הורינו בדיון שהתקיים ביום 16/04/15 על קבלת תסקיר שירות המבחן, תוך שהבהרנו, שאין בהפניה לקבלת תסקיר כהתחייבות שיפוטית לתוצאה כזו אחרת, והתיק נקבע להשלמת טיעונים ליום 09/07/15.

21. בדיון שהתקיים ביום 09/07/15, לאחר שהונח בפנינו תסקירו של שירות המבחן, השלימו הצדדים את טיעוניהם. ב"כ המערער הפנה לאמור בתסקיר שירות המבחן ולנזק הכבד שעשוי להיגרם למערער ולתא המשפחתי מכך שהמערער ירצה מאסר בפועל, ולאור החרטה הכנה והשיקום המשמעותי שעשה המערער, עתר המערער לקבל את המלצת שירות המבחן ולהמיר את עונשו של המערער ל-6 חודשי מאסר בפועל, שירוצו בעבודות שירות.

22. גם לאחר שהונח בפנינו תסקיר שירות המבחן, עמדה ב"כ המשיבה על עמדתה, לפיה יש לדחות את הערעור, לאור עובדותיו החמורות של כתב האישום ונוכח העובדה, שבמהלך ההליך לא לקח המערער אחריות. ב"כ המשיבה אישרה אמנם, כי משך התנהלות ההליך הינה צורמת. חרף זאת, סברה ב"כ המשיבה, כי חומרת מעשיו של המערער מצדיקה את העונש שהושת עליו.

23. יצוין, כי בסיום הדיון שהתקיים ביום 09/07/15 הורינו, כי הממונה על עבודות השירות יגיש חוות דעת עדכנית לתיק בית המשפט עד לא יאוחר מיום 20/09/15.

תסקיר שירות המבחן וחוות דעת הממונה על עבודות השירות

24. בתסקיר שירות המבחן מיום 07/07/15 צוין, כי המערער כיום בן 29, נשוי מזה 3 שנים ואב לילדה בת שנה, מתגורר עם משפחתו בנהריה. המערער עבר לנהריה בכדי לסייע בעסק משפחתי, לאחר שאבי נפגע בתאונת עבודה בראשו.

שירות המבחן פירט את קורות חייו של המערער וציין, כי המערער סיים 12 שנות לימוד עם בגרות חלקית, היה תלמיד ממושמע וללא בעיות משמעת, התגייס לצה"ל ושירת בשירות קרבי, ובהמשך כתומך לחימה. המערער שוחרר מהשירות הצבאי כעבור שנה וחצי מסיבות בריאותיות, והחל לעבוד בעסק המשפחתי.

שירות המבחן ציין, כי מעיון בגיליון הרישום הפלילי עולה, כי אין לחובתו של המערער הרשעות נוספות. ביחס לעבירות נשוא הדיון, התרשם שירות המבחן, כי המערער לוקח אחריות מלאה לביצוען ואף הביע חרטה וצער על מעשיו.

באשר להערכת הסיכון לעבריינות והסיכוי לשיקום, ציין שירות המבחן, כי התרשם כי מדובר באדם חיובי ביסודו, אשר פועל למען עתידו ואשר התנהגותו בעבירה הנוכחית הינה חריגה להתנהלותו. שירות המבחן ציין, כי ניכר שהמערער מנהל אורח חיים נורמטיבי, מתפקד היטב במישורי חייו השונים והפנים היטב את הבעייתיות שבהתנהגותו, כי מעורבותו בעבירות נשוא הדיון נבעה מחוסר שיקול דעת הולם, ואולם, קיימת רמת סיכון נמוכה להישנות עבירה דומה מצד המערער וברמת חומרה נמוכה.

שירות המבחן שב וציין, כי להערכתו, מבין המערער את חומרת מעשיו ונראה, כי המפגש עם שירות המבחן וההליכים המשפטיים שהתנהלו כנגדו מהווים גורם הרתעתי משמעותי עבורו מפני חזרה על מעשים דומים.

עוד ציין שירות המבחן, כי מהבדיקה שערך לא נתרשם מנזקקות של המערער להליך טיפולי, זאת בשל חלוף הזמן וגילו הצעיר עת ביצע את העבירה, ומתוך הנחה, כי המערער למד את הלקח הנדרש.

בסיכום סבר שירות המבחן, כי בהתחשב באחריות שלקח המערער על כישלונו ההתנהגותי, לאור התפקיד המשמעותי ששימשו ההליכים המשפטיים שהתנהלו כנגדו ובהיעדר רישום קודם, המליץ שירות המבחן להמיר את עונש המאסר שהוטל לריצוי בעבודות שירות לצד ענישה מותנית לתקופה משמעותית, פסילה ופיצוי למתלוננים.

שירות המבחן ציין, כי שליחתו של המערער למעצר עלולה להוביל לרגרסיה במצבו הנפשי, לגרום לפגיעה בחלקים המתפקדים בחייו, כמו גם בתפיסתו העצמית, ולחשוף אותו לאווירה עבריינית ולהשרשת דפוסים עבריינים.

25. מחוות דעת הממונה על עבודות השירות מיום 06/08/15 עולה, כי המערער נמצא מתאים לעבודות שירות וכי הממונה על עבודות השירות ממליץ על העסקתו של המערער בבית אבות החל מיום 19/11/15.

דין

26. אכן, הלכה ידועה היא, כי ערכאת הערעור לא תתערב בעונש שגזרה הערכאה הדיונית, אלא במקרים חריגים שבהם נפלה טעות בולטת בגזר הדין או כאשר העונש שנגזר על ידה חורג באופן מובהק מרף הענישה הנהוג בנסיבות דומות. ראה: ע"פ 2062/11 פלוני נ' **מדינת ישראל** (25/02/2014). סבורני, כי נסיבותיו של המקרה הנדון מצדיקות את אימוץ המלצת שירות המבחן, לפיה יש להמיר את עונש המאסר בפועל שהושת על המערער בעונש מאסר שירוצה בעבודות שירות לצד יתר רכיבי הענישה שהושתו עליו על ידי בית משפט קמא.

27. אין צורך להכביר מילים, ביחס לחומרת העבירות בהן הורשע המערער. אין מחלוקת, כי התנהגותו האלימה, החוזרת ונשנית של המערער ראויה לגינוי, וככלל דורשת תגובה עונשית ראויה, בפרט שעה שמדובר בעבירות שבוצעו כלפי שוטרים, אשר מילאו תפקידים על פי דין. לא ניתן להשלים עם תופעה של תקיפת עובדי ציבור, ובכלל זה שוטרים, האמונים על שמירת הסדר הציבורי. תופעה זו דורשת את הירתמותם של בתי המשפט לצורך מיגורה, וזאת באמצעות הטלת עונשים חמורים ומרתיעים על אותם עבריינים שפוגעים, מאיימים ותוקפים שוטרים, הממונים על שמירת הסדר הציבורי והדאגה לביטחון

הציבור. על יסוד האמור, נראה לכאורה, כי העונש, שגזר בית משפט קמא על המערער, אינו חורג ממדיניות הענישה הנוהגת במקרים מן הסוג הנדון, ולא ניתן לומר כי הוא נוטה לחומרה. ראה: רע"פ 1922/11 רחמימוב נ' מדינת ישראל (17/03/2011); ע"פ 10049/08 ראתב אבו עצא נ' מדינת ישראל (23/08/2012).

28. ואולם, מדיניות הענישה המקובלת בדרך כלל אינה פוטרת את בית המשפט מלבחון כל מקרה לגופו ולאבחן בין המקרים ונסיבותיהם ובין הנאשמים ונסיבותיהם האישיות. כך שלצד השיקולים של גמול והרתעה, אין להתעלם משיקולי הענישה האינדיבידואליים, הקשורים באותו נאשם העומד לפני בית המשפט, ובין היתר, גם מסיכויי השיקום שלו. ואכן, סעיף 40ד(א) לחוק העונשין קובע, כי במקרים, בהם השתקם הנאשם או כאשר קיים סיכוי של ממש שהנאשם ישתקם, רשאי בית המשפט לחרוג ממתחם העונש ההולם ולהעדיף במקרים המתאימים את האינטרס השיקומי על פני אינטרס הגמול וההרתעה. ראה: ע"פ 4945/12 מדינת ישראל נ' עבד אלכרים סלימאן (23/01/2014).

29. המקרה שבפנינו, עם כל החומרה שבו, אינו נמנה על המקרים, בהם אין לתת משקל לסיכויי השיקום של המערער. בנסיבות אלה נראה, כי יש מקום לבחון, האם מתקיימים התנאים, המצדיקים לחרוג מהעונש ההולם מטעמים של סיכויי השיקום. לכן, היה על בית משפט קמא לערוך איזון בין שיקולים שונים, לרבות גילו של המערער, נסיבותיו האישיות, זהות הנפגעים, טיב הפגיעה, חומרת המעשים ותדירותם, ובמידה רבה לבחון את השאלה, האם המערער השתקם בפועל ועד כמה מבוססת המסקנה, כי יש לנאשם סיכוי של ממש להשתקם.

30. על רקע האמור, לאור גילו של המערער במועד ביצוע העבירות, היותו נעדר עבר פלילי ומשעולה מתסקיר שירות המבחן שהוגש בעניינו של המערער, כי המערער הביע חרטה, לקח אחריות מלאה על מעשיו, הפנים את הפסול שבהתנהגותו, שיקם את חייו וחזר וניהל אורח חיים נורמטיבי לחלוטין מאז ביצוע העבירות נשוא כתב האישום, וזאת למשך כ-6 שנים, באופן שאין ספק שמדובר בנאשם שנמצא בהליכי שיקום, לטעמי, מן הראוי היה ליתן משקל משמעותי יותר להיבט השיקומי בעניינו של המערער על פני שיקולי גמול והרתעה.

31. כאמור, עולה מתסקיר שירות המבחן, כי עצם ניהול ההליך הפלילי בעניינו של המערער, היה בו כדי להרתיעו מלסור לשביל העבריינות. שירות המבחן אף הוסיף וציין, כי להערכתו, קיימת רמת סיכון נמוכה להישנות עבירה דומה מצדו של המערער וברמת חומרה נמוכה, ומנגד, שליחתו של המערער למאסר עלולה להביא לרגרסיה במצבו הנפשי ולחשוף אותו לסביבה עבריינית ולהשרשת דפוסים עברייניים.

32. מעבר לכך, מן הראוי היה לתת במסגרת גזר הדין משקל משמעותי לחלוף הזמן שעבר ממועד ביצוע העבירות ועד למועד מתן גזר הדין, כמו גם להימשכות הבלתי סבירה של ההליך בפני בית משפט קמא, נסיבות אשר המערער לא היה אחראי להם כלל ואשר לא באו לכלל ביטוי בגזר דינו של בית משפט קמא ולא נשקלו על ידו כלל. כתב האישום הוגש כנגד המערער ביום 22/04/09, ימים ספורים לאחר

ביצוע העבירות נשוא כתב האישום, ולמרות שהמערער ניהל את משפטו ביעילות, נתן עוד בתאריך 07/07/09 מענה לכתב האישום, ויתר על חקירת מחצית מעדי התביעה ולא עתר ולו פעם אחת לדחיית הדיונים בתיק, נמשך ההליך הפלילי, שלא היה מורכב כלל וכלל, בפני בית משפט קמא זמן ארוך מאוד (כ-6 שנים), שיהיו המהווה עינוי דין למתדיין בהליך הפלילי.

33. בנסיבות אלה, מן הראוי היה לתת להתמשכות ההליך בפני בית משפט קמא ולחלוף הזמן ממועד ביצוע העבירות ועד למועד מתן גזר הדין ביטוי לטובת הקלה בעונשו של המערער, זאת בשים לב לעובדה, כי המערער נעדר עבר פלילי, היה נתון תחת תנאים מגבילים נוקשים קרוב לשנה וחצי, כאשר חלק משמעותי מתקופה זו היה הוא תחת תנאי מעצר בית מלאים, וככלל מנהל הוא אורח חיים נורמטיבי. ראה: ע"פ 8988/11 מוחמד ראפת נ' מדינת ישראל (08/05/2012).

34. לאור כל האמור ומהטעמים שפורטו לעיל, ומבלי שיהא באמור לשקף ענישה ראויה למי שתוקפים עובדי ציבור במשמרתם, אציע לחברי" להרכב לקבל את ערעור המערער על גזר הדין, לאמץ את המלצות שירות המבחן ולקבוע כדלקמן: כי עונש המאסר בפועל שהושת על המערער יקוצר ויעמוד על 6 חודשי מאסר בפועל, שירוצו בעבודות שירות, כאשר יתר רכיבי הענישה יותרו ללא שינוי.

בטינה טאובר, שופטת

השופט ר' שפירא, סגן נשיא [אב"ד]:

אני מסכים.

**רון שפירא, סגן נשיא
[אב"ד]**

השופט א' אליקים:

אני מסכים.

**אברהם אליקים,
שופט**

הוחלט כאמור בפסק דינה של השופטת טאובר. עונש המאסר בפועל שהושת על המערער יקוצר ויעמוד על 6 חודשי מאסר בפועל, שירוצו בעבודות שירות בהתאם לחוות דעתו של הממונה על עבודות השירות, כאשר יתר רכיבי הענישה יותרו ללא שינוי.

הובהר למערער כי אם יפר את הוראות הממונה על עבודות השירות ו/או יבצע עבירה נוספת בתקופת ריצוי עבודות

השירות, כי אז ניתן יהיה להפקיע את עבודות השירות באופן שבו יהיה עליו לרצות את עונשו כמאסר בפועל בתמתקן כליאה.

המערער יתייצב ביום 19.11.15 עד השעה 9:00 במפקדת עבודות השירות, בימ"ר עמקים המצוי במתחם תחנת משטרת טבריה בכתובת דרך הציונות 14 טבריה. טלפונים: 04-6728405, 04-6728421, 08-9775099.

יש לשלוח עותק פסק דין לשירות המבחן ולממונה על עבודות השירות.

ניתן היום, ב' חשוון תשע"ו,
15 אוקטובר 2015, במעמד
הצדדים ובאי כוחם.

**רון שפירא, סגן נשיא
[אב"ד]**

**אברהם אליקים,
שופט**

בטינה טאובר, שופטת